

3. Domashnew, A. I. I dr. (1989). *Interpretatsiya khudozhestvennogo teksta*. [Interpretation of literary text]. Moscow.

4. Dridze, T. M. (1984). *Tekstovaya deyatel'nost' v structure sotsial'noy kommunikatsii: Problemy semiosotsiopsikhologii*. [Textual activity in the structure of social communication]. Moscow.

5. Kolshanskiy, G. V. (1975). *Problema vladeniya I ovladeniya yazykom v longvisticheskom aspekte*. [The problem of language proficiency and mastery in the linguistic aspect].

6. Krayevskiy, V. (1983). *Teoreticheskiye osnovy soderzhaniya obshchego srednego obrazovaniya*. [Theoretical foundations of the content of general secondary education]. Moscow.

7. Leont'yev, A. N. (1975). *Deyatel'nost'. Soznaniye. Lichnost'*. [Activity. Consciousness. Personality]. Moscow.

8. Luriya, A. R. (1979). *Yazyk i soznaniye*. [Language and consciousness]. Moscow.

9. *Metodyka vykladannya inozemnykh mov u serednikh navchal'nykh zakladakh*. (2002). [Methods of teaching foreign languages in secondary schools]. Kyjiv.

10. *Metodyka navchannya inozemnykh mov u zahal'noosvitnikh navchal'nykh zakladakh*. (2010). [Methods of teaching foreign languages in general education institutions]. Kyjiv.

11. *Metodyka prepodavaniya nemetskogo yazyka v pedagogicheskoy vuzi: iz opyta raboty*. (1983). [Methods of teaching German in a pedagogical university]. Moscow.

12. *Metodyka formuvannya mizkul'tirnoyi komunikatyvnoyi kompetentsiyi*. (2011). [Methods of formation of intercultural foreign language communicative competence]. Kyjiv.

13. Moskal'skaya, O. I. (1981). *Grammatika teksta*. [Grammar of the text]. Moscow.

14. *Osnovy metodiki prepodavaniya inostrannykh yazykov*. (1986). [Fundamentals of methods of teaching foreign languages]. Kyjiv.

15. Skalkin, V. L. (1979). *Tipichnaya kommunikativnaya situatsiya kak strukturno-semanticheskaya osnova obucheniya ustnoy inoyazychnoy rechi*. [Typical communicative situation as a structural and semantic basis for teaching oral foreign language speech].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ТОКАРЄВА Тетяна Станіславівна

– кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри германських мов та методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: актуальні проблеми методики викладання німецької мови в середній школі.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

TOKARYEVA Tetyana Stanislavivna

– Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Germanic Languages and Methods of their Teaching at the Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University.

Circle of scientific interests: actual problems of the methodology of teaching German in high school.

Стаття надійшла до редакції 10.09.2021 р.

УДК 378.018.8:631-051

DOI: 10.36550/2415-7988-2021-1-199-166-171

ХРИК Василь Михайлович

– кандидат сільськогосподарських наук, доцент, завідувач кафедри лісового господарства

Білоцерківського національного аграрного університету

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1912-3476>

e-mail: hvm2020@ukr.net

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Постановка і обґрунтування актуальності проблеми. Трансформаційні процеси в сучасній системі вищої освіти вимагають запровадження комплексних інновацій, які забезпечують реформування процесу підготовки фахівців, зокрема для аграрної галузі, про що йдеться в Концепції реформування і розвитку аграрної сфери та науки (2011), Постанові «Про підготовку фахівців для роботи в сільській місцевості» (2016) та ін.

Пріоритетним завданням професійної підготовки фахівців аграрної галузі в Україні стало її реформування, що викликано

приведенням її моделі у відповідність до сучасної концепції сталого розвитку.

Фахова підготовка фахівців аграрної галузі в Україні залишається актуальним питанням сьогодення. Це зумовлено потребою в кадрах, які могли б професійно вирішувати сучасні проблеми аграрної галузі, зокрема: створення сприятливих умов для залучення інвестицій в агропромисловий комплекс і сільське господарство; здійснення спільних заходів щодо розробки, виготовлення і постачання устаткування, технологічних ліній і техніки, координації і проведення спільних наукових досліджень і забезпечення науково-

технічного супроводу спільних робіт; розробку рекомендацій з вдосконалення і гармонізації нормативної правової бази в аграрній галузі; сприяння забезпеченню раціонального використання ресурсів аграрного виробництва із урахуванням виробничо-технологічних зв'язків, що склалися між підприємствами і організаціями; формування інформаційних систем в аграрному секторі економіки; вироблення взаємоузгоджених підходів до вирішення проблем охорони навколишнього природного середовища тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Ці питання розглядаються у дослідженнях науковців (С. Заскалета [2], О. Каргешкіна [3], Т. Кисельова [4], Н. Марценюк [5], Д. Мельничук [6], Н. Пудовкіна [8], С. Реус [9], С. Сорокоумов [10], М. Ткач [11] та ін.).

Як зазначає С. Заскалета, ефективна сучасна модель професійної підготовки фахівців аграрної галузі повинна ґрунтуватися як на традиціях вітчизняної моделі, так і на використанні досвіду країн ЄС [2, с. 373].

Забезпечення аграрної галузі фахівцями, здатними працювати як на вітчизняному, так і зарубіжному ринках, обирати рішення в складних ситуаціях, в умовах невизначеності, проявляти професійну компетентність і мобільність, зумовлює пошук ефективних шляхів їх підготовки у ЗВО [5, с. 145].

С. Сорокоумов доводить, що основна вимога до фахівців АПК у всіх країнах з ринковою економікою, – конкурентоспроможність на світовому ринку праці та здатність забезпечити продовольчу безпеку країни [10, с. 59].

Підвищення якості освіти в аграрній галузі, її комплексний і універсальний характер, оновлення змісту підготовки майбутніх фахівців до творчої діяльності в умовах освітнього середовища на засадах творчості сприяють формуванню особистості з високим рівнем культури, націленою на саморозвиток, самоосвіту, творчу активність, безперервне професійне самовдосконалення, здатність до гнучкості і творчого мислення, позиціонування себе як творчу особистість [11, с. 190].

Сучасному аграрному сектору економіки країни потрібні висококваліфіковані техніки, технологи, організатори виробництва, спроможні ефективно реагувати на динамічні зміни в технологічних процесах виробництва сільськогосподарської продукції, творчо розв'язувати складні виробничі завдання [9, с. 128].

Незважаючи на різноманіття досліджень, присвячених проблемі професійної підготовки кадрів, у вищій освіті недостатньо уваги приділяється розробці концептуальних основ побудови аграрної освіти відповідно до

галузевої специфіки і особливостей генезису. Практично відсутні педагогічні дослідження, що розкривають взаємозв'язок зовнішніх, внутрішніх і особистісних факторів в професійному становленні фахівців аграрної галузі, що відображають соціально-професійні потреби і вподобання сучасної молоді, тенденції розвитку світового та українського співтовариства, аграрної сфери. Ґрунтуючись на думці про неprestижність аграрної освіти, незначна увага приділена науковцями питанням розробки моделі особистості фахівця аграрної галузі: системи професійно-важливих якостей, кваліфікаційних характеристик, професійних компетентностей, готовності до професійної діяльності, методів діагностування рівня її сформованості. Таким чином актуалізується проблема професійної підготовки фахівців аграрної галузі.

Мета статті полягає у дослідженні проблеми підготовки фахівців аграрної галузі до професійної діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. В даний час аграрна галузь переживає один з найбільш складних періодів свого існування. Нестійкість розвитку сільського господарства в нашій країні обумовлена різними факторами, зокрема нестачею кваліфікованих, відданих аграрному виробництву кадрів, підготовлених до життя в сільському соціумі і до роботи в нових соціально-економічних умовах на селі.

Очевидно, що завданням підготовки фахівців аграрної галузі було, буде і залишається формування висококваліфікованих фахівців, спроможних до вирішення й виконання складних завдань, об'єктивно зумовлених специфікою функціонування аграрного сектора нашої держави [6, с. 212].

У останнє десятиліття відзначається більш інтенсивний відтік з села працездатного населення, особливо молоді, в зв'язку з відсутністю робочих місць і низьким рівнем життя сільського населення [8, с. 33].

Сучасний стан з кадрами далекий від ідеальних уявлень про конкурентоспроможних фахівців, які бажають працювати в аграрній галузі. Потенціал підприємств сільського господарства складається з певних елементів і, перш за все, це лідер-новатор і його команда, зацікавлена в розвитку і використанні в аграрній галузі кращих традицій аграрного виробництва, інноваційної діяльності, здатна вивести галузь із кризи [3, с. 24].

На основі аналізу робіт вчених (С. Кропивко, М. Лакатош, С. Літвінчук, В. Онопрієнко, С. Толочко та ін.) виявлені дві групи причин, що стримують забезпеченість сільського господарства висококваліфікованими кадрами і, як наслідок, розвиток галузі, що відповідає сучасним світовим тенденціям і соціально-орієнтованій економіці.

До першої групи віднесено причини, що роблять аграрну діяльність малопривабливою для випускників:

1. Роздержавлення і приватизація аграрного виробництва, різка зміна структури аграрних підприємств призвели до невідповідності попиту в кадрах усіх рівнів і пропозицій, що, в свою чергу, сприяло тому, що в галузі залишилися працівники з низьким рівнем кваліфікації [3, с. 25].

2. Слабкі знання ринкових процесів деякими керівниками аграрних підприємств не забезпечують високу ефективність комерційної аграрної діяльності, тому випускники ЗВО воліють працювати в великих аграрних виробничих об'єднаннях. Дрібні і середні аграрні підприємства зі слабкою технічною осначеністю залишаються незатребувані для майбутніх фахівців.

Відсутнє розуміння багатьох керівників у необхідності перманентного підвищення кваліфікації та навчання кадрів, які мають профільну освіту. Сформовані стереотипи діяльності таких керівників вступають у протиріччя з вимогами сучасної економіки та умовами зовнішнього і внутрішнього середовищ.

3. Соціальний аспект, що виражається в тому, що існуючий розрив між містом і селом ще більше проявляється саме в сучасний період. Молоді люди, які отримали вищу аграрну освіту, стикаються з комплексом проблем: низька заробітна плата, несприятлива демографічна ситуація, міське життя більш привабливе – швидше і простіше знайти роботу, навіть некваліфікована праця оплачується вище; культурно-побутові переваги життя міста непорівнянні з можливостями села.

4. Сезонність аграрної діяльності – «активна пора» чергується з тривалими перервами в професійній діяльності. Залежність аграрної праці від кліматичних умов.

5. Нерозвиненість інфраструктури: транспорту, зернохосовищ, в результаті чого неможливість постачати надлишки зерна на зовнішній ринок. В урожайні роки господарства не завжди готові повністю зібрати і переробити весь урожай.

6. Невміння вибудувати перспективні плани розвитку професійної діяльності, кар'єрного росту, невідання запропонувати себе на ринку праці.

Друга група причин пов'язана з проблемами підготовки фахівців, а саме:

1. Відставання рівня підготовки кадрів від рівня потреб сучасного аграрного виробництва, як за кількістю, так і за якістю. Окремі керівники прибуткових підприємств відзначають слабкі теоретичні знання випускників, їх невідання користуватися останніми досягненнями науки, неготовність до проектної, економічної та

практичної діяльності, відсутність ініціативи і самостійності.

2. Практичні навички випускників – часто навчальна і виробнича практики безпосередньо в аграрному виробництві здійснюються неякісно, не завжди здобувачі допускаються до вирішення виробничих завдань, часто виконують роботу низької кваліфікації.

3. Нерозуміння багатьма випускниками специфіки аграрної діяльності і своєї соціальної ролі в її здійсненні.

Проте, як зазначає Т. Кисельова, удосконалення нормативно-правової бази освіти, поліпшення якості підготовки фахівців в аграрних ЗВО, скорочення терміну їх адаптації до виробничих умов не вирішує кадрову проблему аграрної галузі, перш за все, в зв'язку з наявністю кризової ситуації і негативних тенденцій в економічній, соціальній, демографічній, міграційній ситуації на селі, що характеризується: погіршенням демографічної обстановки; зміною структури сільського населення в бік збільшення в ній частки людей похилого віку та скорочення молоді та дітей у віці до 14 років; відсутністю економічних та соціальних умов для залучення і закріплення в сільській місцевості випускників аграрних, медичних та педагогічних ЗВО; деградацією населення, яка характеризується такими широко поширеними явищами на селі, як алкоголізм, відсутність трудової дисципліни на виробництві, порушення цивільного і кримінального кодексу; зниженням рівня освіченості сільських жителів; збільшенням кількості безробітних, особливо серед молоді. Зростання безробіття сільських жителів пояснюється їхнім небажанням працювати на виробництві через низьку заробітну плату, неprestижність професії і важких фізичних умов праці в аграрному секторі економіки [4, с. 14–15].

Вищевказані фактори здійснюють негативний вплив на забезпеченість і якість робочої сили аграрних підприємств, зокрема і керівного складу організацій аграрного сектора.

Для забезпечення сільського господарства фахівцями необхідно точно знати їх поточну потребу з урахуванням існуючої структури виробництва і перспективну з можливою зміною обсягу виробництва, його галузевої структури, інтенсифікації, форм організації виробництва тощо [4, с. 19].

Зниження чисельності керівників і фахівців аграрної галузі пояснюється декількома причинами. По-перше, йде процес укрупнення господарств, а саме – як об'єднання господарюючих суб'єктів в інтегровані агропромислові формування, так і шляхом кооперації. По-друге, процес індустріалізації аграрного виробництва не

тільки тягне за собою скорочення штатних посад керівників і фахівців, але і висуває більш високі вимоги до рівня і якості їх професійної підготовки [8, с. 33].

Слід зазначити, що при такому стані справ в сільському господарстві та сільському соціумі, приступаючи до навчання в аграрному ЗВО, деякі молоді люди не зацікавлені в отриманні глибоких професійних знань і часто формально ставляться до отримання диплома про вищу аграрну освіту.

Професійна підготовка майбутніх фахівців аграрного профілю має свою специфіку, яка пов'язана з тим, що більшість з них є представниками сільської молоді. Ці студенти відрізняються неабиякою наполегливою спостережливістю, уважністю до особливостей природного оточення, наближеністю до екосистем місцевого навколишнього середовища і повільним та глибшим реагуванням на зовнішні подразники [7, с. 104].

Рішення проблеми забезпечення сільського господарства фахівцями з вищою освітою за рахунок нарощування обсягів підготовки здобувачів в аграрних ЗВО, як показала практика, не принесло бажаних результатів, оскільки в подальшому випускники цих навчальних закладів працевлаштовуються в інші галузі економіки [4, с. 20].

Інтелектуалізація основних факторів виробництва, впровадження високих технологій, інноваційні процеси в управлінні галузевим розвитком стають засобом підвищення ефективності сільського господарства і поліпшення якості його продукції. Одночасно підвищується значення підготовки фахівців для сільського господарства, здатних здійснювати інноваційні процеси, а також реалізовувати програму зростання аграрного виробництва в сучасних умовах. У зв'язку з цим підготовка фахівців для аграрної галузі є однією з найважливіших задач вищої освіти і здійснюється на основі законів професійної педагогіки, професійної діяльності і розвитку особистості в педагогічному процесі.

Проведені заходи у сфері аграрної політики суттєво вплинули на потребу професійної підготовки фахівців аграрної галузі [2, с. 44].

Першочерговим завданням аграрної галузі на сьогодні є підготовка фахівця, спроможного в сучасних умовах адекватно реагувати на зміни в суспільному, політичному та економічному житті країни. Особливого значення це набуває для фахівців сфери аграрного сектора, де постійно відбуваються зміни у формах власності на землю, ринкових відносинах між товаровиробниками, державою і споживачами в принципах функціонування аграрного сектора України [1, с. 20].

Специфіка сільськогосподарської галузі в свою чергу зобов'язує погоджувати зміст і технології навчання до потреб регіону, характеру інновацій і наукових досліджень в регіональному аграрному секторі, а також, з огляду на екологічну значимість аграрної діяльності, концепцією безпечного сталого розвитку цивілізації і доктриною продовольчої безпеки [10, с. 62].

Аграрна діяльність в умовах господарської самостійності і відповідальності диктує необхідність фахівцю сільського господарства бути професійно компетентним, володіти такими особистісними характеристиками, як організаторські та комунікативні здібності, самостійність, ініціативність, відповідальність, конкурентоспроможність [3, с. 22].

С. Заскалетою виокремлено чинники, пов'язані з розвитком сільського господарства та його галузей, що впливають на професійну підготовку майбутніх фахівців аграрної галузі, а саме: соціальні (професійний престиж, ступінь задоволення потреб ринку праці та участь соціальних партнерів у професійній підготовці фахівців, соціально економічні очікування фермерських родин), економічні (економічний розвиток країни, розвиток сільського господарства, фінансування закладів аграрної освіти, світові торговельні правила, розвиток Спільної аграрної політики ЄС, розвиток продуктивності та технічний розвиток), політичні (підтримка на державному рівні аграрної галузі, а також фахівців аграрної галузі, міжнародні аспекти професійної підготовки фахівців аграрної галузі, угоди у сільському господарстві, соціальне партнерство у сільському господарстві на рівні ЄС) [2, с. 93].

Для успішного вирішення цих стратегічних завдань особливого значення набуває вирішення проблеми підвищення якості підготовки фахівців різного профілю для аграрних підприємств. У сучасних умовах сільськогосподарського виробництва неухильно зростають вимоги до професійних якостей фахівця-агронома. Тому при підготовці фахівців аграрної галузі набуває особливого значення формування бакалавра, спеціаліста чи магістра як творчої особистості [6, с. 211].

Особливе значення для аграрного виробництва набуває наявність конкретних знань, умінь і компетентностей, готовність застосувати їх в заданій ситуації, проявляти ініціативу, активність і самостійність, нести свою частку відповідальності в професійній сфері діяльності.

Висновки та перспективи подальших розвідок напряму. Проведене дослідження показує, що в сучасних умовах в нашій країні відбувається активізація діяльності в напрямі

підготовки майбутніх фахівців аграрної галузі. В умовах реформування аграрної освіти великого прикладного значення набуває взаємодія з потенційним роботодавцем. З погляду роботодавця майбутній фахівець лісового господарства повинен володіти достатніми практичними і теоретичними знаннями і навичками, щоб забезпечити високу продуктивність праці, розвиненими професійними якостями, необхідними для роботи (ініціативність, активна життєва позиція, організаторські вміння), високою працездатністю. Тож особлива увага приділяється підготовці майбутніх аграрників, оскільки подальший розвиток цивілізації неможливий без аграрного виробництва, що складає основу існування людини.

В умовах сучасного ринку праці особливої актуальності набуває проблема професійної підготовки нової генерації кадрів аграрної галузі, здатних гнучко реагувати на зміни соціально-економічної ситуації в країні, швидко реагувати на стрімкий розвиток техніки і технологій, орієнтуватися в реаліях інформаційного суспільства. Необхідність економічного зростання країни зумовлює розвиток аграрної галузі, яка має значний потенціал і перспективи, що надає особливій важливості підготовці майбутніх фахівців аграрної галузі.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в обґрунтуванні компонентів підготовки майбутніх фахівців лісового господарства та критеріїв їх готовності до професійної діяльності.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Дуганець В. І. Теорія і практика виробничого навчання майбутніх фахівців аграрно-інженерного напрямку : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. Тернопіль, 2016. 47 с.
2. Заскалета С. Г. Тенденції професійної підготовки фахівців аграрної галузі в країнах Європейського Союзу : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. Київ, 2015. 510 с.
3. Картешкіна О. Л. Педагогическое обеспечение профессиональной подготовки будущих специалистов сельского хозяйства в региональном вузе : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08. Благовещенск, 2009. 206 с.
4. Киселева Т. В. Совершенствование целевой подготовки молодых специалистов для сельского хозяйства : дис. ... канд. экон. наук : 08.00.05. Москва, 2009. 219 с.
5. Марценюк Н. Роль професійної мобільності у професійній підготовці менеджерів аграрної галузі. *Молодь і ринок*. 2017. № 7. С. 144–150.
6. Мельничук Д. Вища аграрна освіта: нові підходи. *Аграрна наука і освіта*. 2004. Т. 5, № 3. С. 5–9.
7. Міласва І. І. Сучасні методи підготовки майбутнього фахівця-аграрія. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти*. 2019. Вип. 22. С. 104–111.

8. Пудовкіна Н. В. Формирование социально-профессиональной установки будущих специалистов агропромышленного комплекса : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08. Тольятти, 2012. 263 с.

9. Реус С. В. Співпраця підприємств лісової галузі з органами місцевого самоврядування. *Лісівнича освіта і наука: стан, проблеми та перспективи розвитку* : зб. матеріалів наук.-практ. конф. студентів, магістрів, аспірантів, молодих вчених і викладачів (Малин, 22 бер. 2018 р.). Малин : Вид-во МЛІТК, 2018. С. 303–307.

10. Сорокоумов С. П. Формирование профессиональных компетенций будущих специалистов сельскохозяйственного профиля в процессе интегративно-модульного обучения в вузе : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.08. Санкт-Петербург, 2012. 483 с.

11. Ткач М. М. Створення освітнього середовища у професійній підготовці бакалаврів лісового і садово-паркового господарства. *Інноваційна педагогіка*. 2018. Вип. 6. С. 187–191.

REFERENCES

1. Duganecz, V. I. (2016). *Teoriya i praktyka vyrobny'chogo navchannya majbutnix faxivciv agrarno-inzhenernogo napryamu*. [Theory and practice of the versatility of the potential agrarian-engineering faculty directly]. Ternopil.
2. Zaskalyeta, S. G. (2015). *Tendenciyi profesijnoyi pidgotovky faxivciv agrarnoyi galuzi v krayinax Yevropejs'kogo Soyuzu*. [endencies of professional training of agricultural enterprises in the territories of the European Union]. Ky'viv.
3. Karteshkina, O. L. (2009). *Pedagogicheskoe obespechenie professional'noj podgotovki budushhih specialistov sel'skogo hozjajstva v regional'nom vuze*. [Pedagogical support of professional training of future agricultural specialists in a regional university]. Blagoveshhensk.
4. Kiseleva, T. V. (2009). *Sovershenstvovanie celevoj podgotovki molodyh specialistov dlja sel'skogo hozjajstva*. [Improvement of target training of young specialists for agriculture]. Moskva.
5. Marcenyuk, N. (2017). *Rol' profesijnoyi mobil'nosti u profesijnij pidgotovci menedzheriv agrarnoyi galuzi*. [The role of professional mobility in professional training managers in agrarian services].
6. Mel'ny'chuk, D. (2004). *Vy'shha agrarna osvita: novi pidxody*. [Vishcha agrarian education: new coming.]
7. Milayeva, I. I. (2019). *Suchasni metody pidgotovky majbutn'ogo faxivcya-agrariya*. [Suchasni methods of preparation of maybutny fahivtsya-agraria. Adequate knowledge of the educational process in the pledge of the higher education].
8. Pudovkina, N. V. (2012). *Formirovanie social'no-professional'noj ustanovki budushhih specialistov agropromyshlennogo kompleksa*. [Formation of social and professional attitudes of future specialists of the agro-industrial complex]. Tol'jatti.
9. Reus, S. V. (2018). *Spivpracya pidpr'yemstv lisovoyi galuzi z organamy misceвого samovryaduvannya*. [Cooperation of forest enterprises with local governments]. Maly'n.
10. Sorokoumov, S. P. (2012). *Formirovanie professional'nyh kompetencij budushhih specialistov sel'skoho hozjajstvennogo profilya v processe integrativno-*

modul'nogo obuchenija v vuze. [Formation of professional competencies of future agricultural specialists in the process of integrative-modular training at the university]. Sankt-Peterburg.

11. Tkach, M. M. (2018). *Stvorenniya osvithn`ogo seredovy`shha u profesijnij pidgotovci bakalavriv lisovogo i sadovo-parkovogo gospodarstva.* [The establishment of the sanctuary of the professional education bachelors of the forest and gardening state].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ХРИК Василь Михайлович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, завідувач кафедри лісового господарства Блоцерківського національного аграрного університету.

Наукові інтереси: підготовка майбутніх фахівців лісового господарства, формування у них готовності до професійної діяльності.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

HRYK Vasyl Mykhailovych – Candidate of Agricultural Sciences, Associate Professor Associate, Head of the Department of Forestry, Bila Tserkva National Agrarian University.

Circle of scientific interests: training of future forestry specialists, formation of their readiness for professional activity.

Стаття надійшла до редакції 14.09.2021 р.

UDC 378:371.315

DOI: 10.36550/2415-7988-2021-1-199-171-175

CHERNIONKOV Yaroslav Olexandrovych –

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Department of Linguodidactics and Foreign Languages, Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6598-1581>

e-mail: yarcher78professor@gmail.com

CONCEPTUAL THEORETICAL CHARACTERISTICS OF DISTANCE STUDYING OF FOREIGN LANGUAGES AT NON-LINGUISTIC FACULTIES

Defining of the problem and the analysis of the last researches and publications. In today's global world, which is connected by economic relations, scientific relations in various fields, which speak English to each other in different countries the importance of knowledge of English by all specialists is growing. And today, when we look at Ukraine, of the non-English-speaking European countries, of which there are 32, we are in 28th place out of 32 in terms of English language proficiency. And this shows that we are very losing our potential because our specialists do not know English. There is only one solution – to provide entry at the B1 level for all students at the beginning of their studies. The goal is that by 2023 all students should have mastered the language at the appropriate level. To do this, the concept stipulates that by 2023, English proficiency at B1 will be required when entering the bachelor's degree. In the short term, extend the Unified Entrance Examination (EMI) – i.e. «External Examination for Master's Degree» in a foreign language – to all master's specialties to confirm the level of B2 [6].

The scope of state policy on the development of the English language in higher education in Ukraine includes:

– Teaching English as a foreign language, including English for Special Purposes (ESP)

– Teaching professional disciplines in English as part of the Ukrainian-language program

(English as Medium of Instruction for Ukrainians – EMI-u)

– Providing a full educational program in English for foreign students (English as Medium of Instruction for Foreigners – EMI-f) [4].

To ensure the effectiveness of higher education and to achieve the target level of English proficiency among graduates of at least B2, the government may *require English proficiency*:

– **Compulsory «screening» EIT in English for all applicants** in order to establish the level of language proficiency. The control of achievement B1 takes place in a year, during the next introductory campaign. In case of failure, the student is expelled.

– **Language intensity for entrants to achieve level B1.** Language intensity is needed to overcome «language inequality» after secondary education, in particular between urban and rural entrants, and to ensure access to higher education for academically able young people who have not had the opportunity to receive language education levels. According to research, the required number of hours of training to move to one language level is 150-180 hours (6 ECTS credits). Accordingly, entrants of level A2 need language intensity for 1 month, and level A1 – for two months. It is proposed to create two variants of language intensives: for full-time study and for distance learning at the choice of the entrant [4].

Studying of a foreign language (English) by students of non-language specialties of the